Marrakesz
W MAROKO

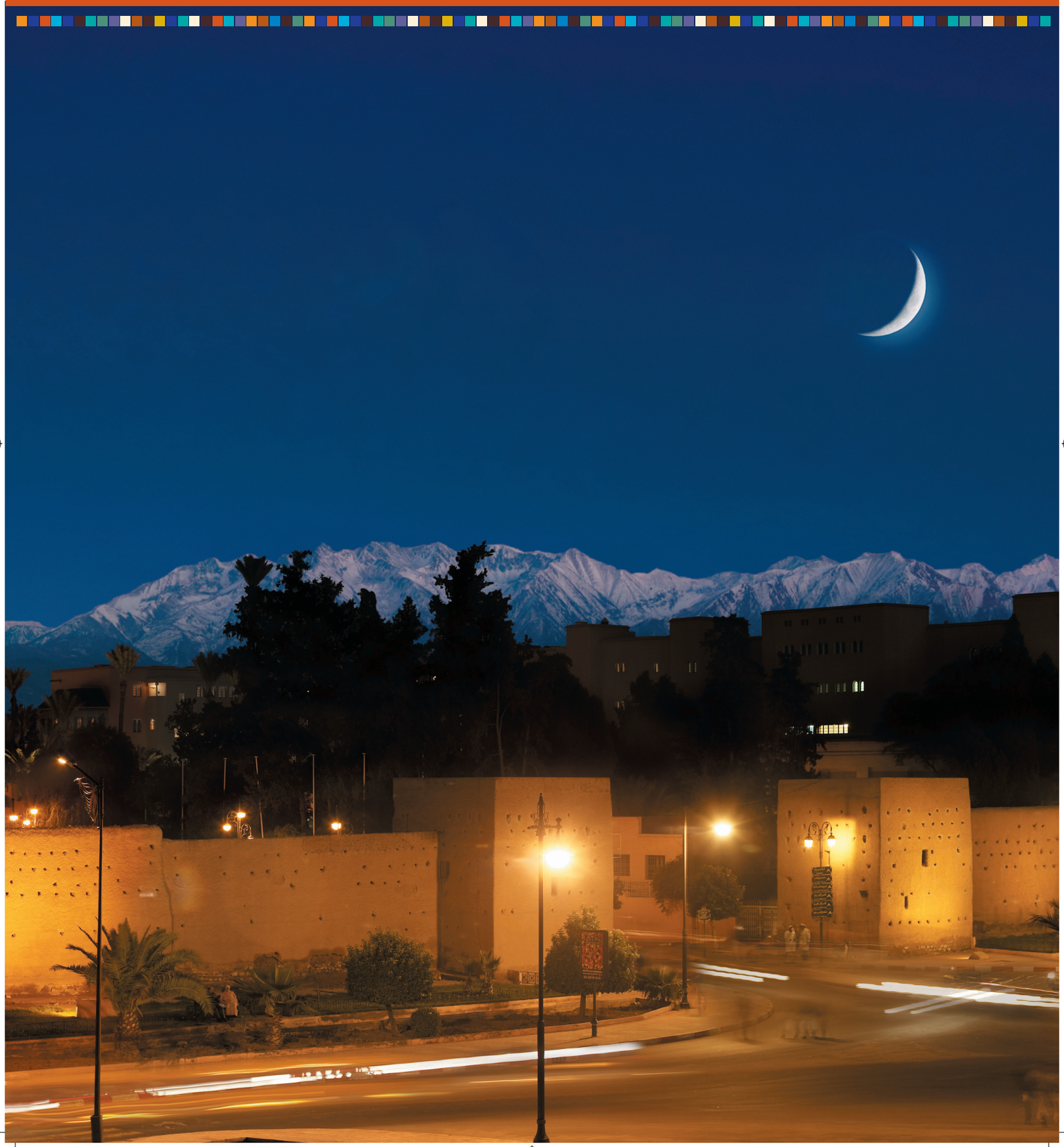

Marrakech-PL.indd 1 11-11-14 20:55:46

HISZPANIA
MORZE ŚRÓDZIEMNE
Tangier
Tetouan
Nador
Saïdia
Chefchaouen
Al Hoceima
Oujda
Rabat
Fez
Casablanca
El Jadida
Meknes
Figuig
Ifrane
Safi
Marrakesz
OCEAN ATLANTYCKI
Er-Rachidia
Essaouira
Ouarzazate
Agadir
Zagora
Tata
Tiznit
ALGIERIA
WYSPY KANARYJSKIE
Guelmim
Tan-Tan
Tarfaya
Laayoune
Smara
Boujdour
MAURETANIA
Dakhla
Lagouira

Marrakesz

5 Wprowadzenie
6 Tysiącletni klejnot oszlifowany przez historię
8 Czego nie wolno przegapić
10 Pierwsze spojrzenie na miasto i jego okolice
12 Sztuka i rękodzieło – targi, bazary – souki
16 Płomienny Marrakesz
18 Bajkowy świat
20 Marrakesz w nowym świetle
22 Poza miastem – jeziora, góry i wodospady
24 Parę kroków dalej
26 Informacje dodatkowe i przydatne adresy

Wprowadzenie

Perła południa

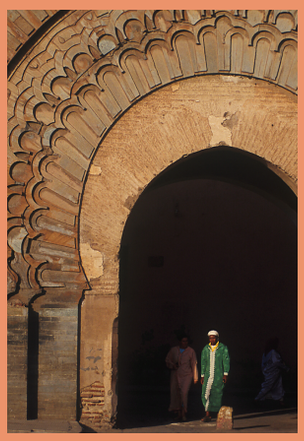

Brama Bab Agnaou to wrota do głównych pałaców Marrakeszu

W chwili, gdy podróżnik postawi swoją stopę za bramami Marrakeszu – oszołomi go bogactwo kolorów – ochra na ceglanych murach, sklepienia barwione fuksją, a w tle bukiety pióropuszy palmowych i eksplozja bujnej zieleni. Wspaniała architektura na tle ośnieżonych szczytów Gór Atlasu Wysokiego, a powyżej olśniewający błękit nieba ujawniający prawdziwą naturę tego miasta – luksusową, skąpaną w słońcu oazę, pachnącą jaśminem i kwiatami pomarańczy zdobiącymi jej ogrody.

Pomiędzy ceglanymi ścianami, w cieniu przeplatanym smugami słońca, tłoczne ulice medyny tętnią życiem. Gwar ulicy, rozmowy, głosy, jaskrawe kolory, w powietrzu unosi się uwodzicielski zapach drewna sandałowego i niezliczonych ilości przypraw. Dźwięki, kolory i zapachy tworzą niezwykłą kompozycję – prawdziwą symfonię dla zmysłów.

Marrakesz to nie tylko miasto legend, ale i stolica kulturalna – daje natchnienie artystom, projektantom mody oraz inspiruje twórców wydarzeń. Marrakesz kusi galeriami sztuki, festiwalami i wystawami, luksusowymi pałacami a bogatym życiem nocnym przyciąga również znane osobistości. Marrakesz jest turystyczną stolicą od ponad stu lat, sprytnie łącząc skarby dawnego dziedzictwa z wibrującą energią współczesnej kultury.

Marrakesz zapewnia niezwykłe doznania. Za każdym razem, kiedy tu powrócicie, czekają na Was nowe odkrycia – zresztą wielu wracało a Marrakesz stał się ich domem.

Miasto z ponad 1000-letnią historią

Marrakesz – świadek przeszło tysiąca lat historii

Marrakesz doświadczył panowania przeszło pięciu dynastii, które odcisnęły niezatarte piętno na historii miasta. Założony w 1062 roku przez berberyjską dynastię Almorawidów, która wprowadziła za mury miejskie rewolucyjne jak na tamte czasy rozwiązanie – do miasta doprowadzono wodę źródlaną. Stworzono specjalny system odwiertów (studni) i poprowadzono rozbudowaną sieć rur. Tym samym Almorawidom zawdzięczamy powstanie Palmeraie – niezwykłego gaju palmowego oraz sadów i ogrodów, a także całą masę udogodnień, które doprowadziły do rozwoju miasta i osiągnięcia hegemonii w regionie. Pod rządami tej światłej dynastii Marrakesz stał się stolicą rządzonego przez nich Królestwa.

W XII wieku inne plemię berberyjskie – Almohadzi – przejęło władanie nad miastem. Za ich panowania udoskonalono system nawadniający, rozbudowano mury miejskie, powstał pierwszy publiczny szpital miejski (zarządzany przez słynnego filozofa, mędrca i naukowca Averroesa, znanego też pod imieniem Ibn Ruszd). Na tle najsławniejszych zabytków, które im zawdzięczamy wyróżnia się imponujący Meczet Kutubijja *(Koutoubia)*.

Po tym wspaniałym okresie rozwoju miasta, w 1269 roku południe Maroko podbiła dynastia Marynidów, która odwróciła się od Marrakeszu i stolicą ustanowiła miasto Fez.

Gdy w 1554 Saadyci z regionu Sousse przejęli władzę, Marrakesz odzyskał utraconą wcześniej pozycję jako stolica Maroko. Rozpoczęła się nowa era. Szczyt świetności przypadł, gdy rządy objął sułtan Ahmad I al-Mansur, znany także jako El Dehbi, czyli „Złoty". Przydomek ten został mu nadany po tym, gdy podbił i posiadł złoto z kopalni Sudanu. Sułtan nakazał wybudować wspaniały i luksusowy pałac El Badi będący repliką Alhambry. Za jego panowania miasto wzbogaciło się o niezliczoną ilość wspaniałych meczetów, fontann oraz medres (teologicznych szkół muzułmańskich, gdzie m.in. nauczano Koranu, prawa oraz języka arabskiego). El Dehbi wybudował niezwykłą nekropolię – Grobowce Saadytów, gdzie pochowano czołowych władców z jego dynastii.

Pałac Bahia

Grobowce Saadytów to spektakularna królewska nekropolia, gdzie pochowano wybitnych władców tej dynastii

W XIX wieku, pod panowaniem dynastii Alawitów, sułtan Mulaj Sulejman przebudował meczet Alego ibn Jusufa założył ogrody Menara, zaś Sulajman Hassan i jego syn Sulejman Abdelaziz przebudowali wystawny pałac Bahia Dar Si-Said. Wkrótce w 1913 roku na obrzeżach Marrakeszu powstało nowe miasto Gueliz, a w 1923 wybudowano legendarny pałac Mamounia. Marrakesz zaczął przyciągać do siebie artystów, pisarzy i śmietankę towarzyską światowej arystokracji. W 1931 roku znany malarz Jaques Majorelle założył tam swoje słynne ogrody. Bywalcem w Marrakeszu był także Winston Churchill, który po raz pierwszy przyjechał do miasta w 1935 roku, by uczestniczyć w wakacyjnych warsztatach malarskich i wielokrotnie tu powracał. Podkreślał niezwykłą relację z tym miejscem pisząc w swoich pamiętnikach o „moim ukochanym Marrakeszu". Wielu innych znanych i cenionych ludzi uległo magii Marrakeszu i wychwalając jego sławę po świecie, przyczyniło się do ugruntowania renomy tego zaczarowanego miejsca.

Czego nie wolno przegapić

Meczet Kutubijja – duchowa latarnia morska Marrakeszu

Większość zabytków Marrakeszu, które koniecznie trzeba zobaczyć znajduje się w obrębie murów starego miasta – meczet Kutubijja, plac Dżamaa al-Fina (Jamaa el Fna) czy ogrody Menara. To prawdziwe symbole Marrakeszu.

Almohadzi rozpoczęli budowę meczetu Kutubijja w 1150 r i trzeba było 40 lat, by go skończyć. Z uwagi na prostotę stylu, wyrafinowaną sztukę zdobniczą i doskonale wyważone proporcje uchodzi on za jeden z najwspanialszych zabytków Maghrebu. Jego projekt posłużył jako wzór dla dwóch siostrzanych budowli – meczetu Giralda w Sewilli oraz minaretu meczetu (Wieży Hassana) w Rabacie. Wysoki na 77 m minaret jest widoczny w promieniu 25 km, wieczorami pięknie podświetlony nazywany jest duchową latarnią morską miasta.

Plac Dżamaa al-Fina to tętniące życiem centrum miasta, wpisane przez UNESCO na listę światowego dziedzictwa. Zawdzięcza swoją sławę nie tylko rozmiarom, ale przede wszystkim panującej na nim krzątaninie i niezwykłej, niemal magicznej atmosferze. Wstęp na niego mają tylko piesi. To niesamowita karuzela ludzi i widoków. Lokalne restauracyjki i stragany serwują nieskończoną gamę jedzenia i napojów. Jednak Dżamaa al-Fina tak naprawdę ożywa wieczorem, gdy mieszkańcy i turyści tłoczą się w kafejkach na tarasach okalających plac. Oprócz kulinarnych atrakcji znajdziemy tam bajarzy (których opowieści warto posłuchać), wróżbitów (z którymi można skonsultować się co do czekającej nas przyszłości), akrobatów (którzy wprawią Was w zdumienie) i oczywiście tancerzy Gnawa (Gnaoua), skaczących tu i tam w rytm hipnotyzujących dźwięków stalowych kastanietów.

Jeśli jednak znużeni zgiełkiem szukacie spokoju i ciszy, idealnym miejscem na odpoczynek będą ogrody Menara. W XIV wieku Almohadzi wybudowali zgrabny letni pawilon. Lśni on w blasku bijącym od jeziora, które otacza rozległy ogród, porośnięty drzewami oliwnymi. Gdy tylko zapadnie zmrok, pałac zamienia się w baśniową krainę promieniejącą odcieniami złota. Jezioro służy jako źródło wody dla drzewek oliwnych, a hydrauliczny system irygacyjny, który liczy już 700 lat, ciągnie wodę z gór i transportuje ją przez trzydziestokilometrowy system rur nawadniających.

Medresa *(przyp tł. teologiczna szkoła muzułmańska)* Alego ibn Jusufa została zbudowana za panowania dynastii Saadytów i bezdyskusyjnie jest prawdziwym klejnotem architektury Maroka. Ta wspaniała szkoła koraniczna jest kompozycją z marmuru, koronkowych stiuków, mozaik i rzeźbionego drewna cedrowego. Przyciągała studentów z całego muzułmańskiego świata.

Ogrody Menara – dla tych, którzy są spragnieni spokoju, ciszy i medytacji

Medresa Alego ibn Jusufa

Muzeum Dar Si-Said

Naprzeciwko znajduje się meczet Koubba Ba'adiyn, zbudowany w 1064 roku. To wszystko, co zostało z dziedzictwa ery Almorawidów i ich architektury. Nieopodal położony jest pałac M'Nebhi, przepięknie odrestaurowany. Mieści się w nim Muzeum Marakeszu – ekspozycja obejmuje kolekcję współczesnej sztuki marokańskiej oraz marokańskiego dziedzictwa kulturowego. Usytuowane obok Bab Agnaou Grobowce Saadytów były (od XIV do XVI wieku) niezwykłą, królewską nekropolią. Bogato zdobione kolumnami z włoskich marmurów, są wykończone finezyjnie rzeźbionymi w drewnie cedrowymi kopułami. Nieopodal odnajdziemy imponujące ruiny pałacu El Badi, kiedyś uznawanego za cud świata muzułmańskiego i źródło refleksji nad minioną chwałą. Obecnie wznoszą się tu tylko wysokie mury, będące miejscem gniazdowania marokańskich bocianów. Dosłownie o krok od pałacu Bahia i jego ogrodów znajduje się Muzeum Sztuki Marokańskiej Dar Si Said, w którym zgromadzono bogatą kolekcję sztuki użytkowej z Marrakeszu oraz otaczających go regionów berberyjskich. Parę kroków dalej ulokowane jest muzeum Dar Tiskiwin. Kiedyś było domem holenderskiego kolekcjonera Berta Flinta. Muzalne eksponaty Dar Tiskiwin są doskonałym uzupełnieniem ekspozycji Dar Si Said.

Pierwsze spojrzenie na miasto i jego okolice

Teatr w Marrakeszu

Współczesny Marrakesz to jakby dwa miasta obok siebie. Jedno – stare miasto otoczone historycznymi murami i drugie – nowe miasto z dzielnicami Gueliz i I'Hivernage, przedzielone Aleją Mohammeda VI. Marrakesz rozciąga się na znacznej powierzchni i idealnie zwiedza się go np. pieszo, motocyklem albo barouche – bryczką zaprzęgniętą w konia – tradycyjnym marokańskim środkiem transportu.

W Marrakeszu, zarówno w starym jak i nowym mieście, czuć powiew świeżego wiatru. Znajdziemy tu niezliczoną ilość ogrodów i zielonych przestrzeni. Ogród Majorelle, park Arsat Moulay Abdessalam, ogrody pałacu Baahia, Menara i sady Agdal – każdy wyjątkowo piękny na swój sposób, to raj w którym odnajdziemy spokój i relaks.

Pałac Kongresowy – do dyspozycji mamy aż 17 sal konferencyjnych o różnych wielkościach, co umożliwia dostosowanie jego funkcjonalności do wielu okazji

Marrakesz to oaza u podnóży ośnieżonych szczytów gór Atlas

Wycieczka tradycyjną bryczką zaprzęgniętą w konia po gaju palmowym to niebywała atrakcja. Palmeraie zajmuje powierzchnię przeszło 14 000 hektarów, porasta go ponad 100 000 drzew. Nawadniany jest przez khettaras – niezwykle pomysłowy system podziemnych rur, który pompuje wody gruntowe.

Ceglane mury starego miasta mają długość 19 km, gdzieniegdzie przecina je ozdobna brama *(po arabsku Bab)*. Objechanie bryczką dookoła wszystkich bram, to przeszło dwugodzinna wycieczka, pod warunkiem że po drodze nie będziecie się na długo zatrzymywać! Wycieczkę najlepiej zaplanować na późne popołudnie, gdy zachodzące słońce daje najpiękniejsze widoki. Bramy miasta pełniły dawniej rolę posterunków. Sprawdzano kto wjeżdża i kto opuszcza miasto. Niektóre z nich jak na przykład Bab el Debbagh czy Bab Agnaou zachowały się niemal niezmienionym stanie.

Sztuka i rękodzieło – targi, bazary – czyli souki

Marokańskie rękodzieło inspirowało najsłynniejszych projektantów ze świata mody.

Jeśli chcecie posmakować bogactwa marokańskiego rzemiosła, podejrzeć przy pracy najlepszych rzemieślników w Marrakeszu i podziwiać ich zręczność, musicie wybrać się na spacer na suk (targ) w medynie miasta. W Maroko jest wiele targów znanych i cenionych za różnorodność towarów i niezwykłą, energetyczną atmosferę. Suki podzielone są tematycznie – Souk Cherratine słynie z doskonałych wyrobów skórzanych, Zrabi z dywanów, Fekharine z ceramiki, Sebbaghine z farbiarzy, Seffarine z wyrobów miedzianych itd. Słowem „mâalem" określany jest najstarszy z cechu mistrz, który jest powiernikiem starodawnej wiedzy. Zna on wszelkie tajniki danego rodzaju rzemiosła.

W dzisiejszych czasach postęp wkrada się także i do tradycyjnego rzemiosła marokańskiego. Nowoczesne metody produkcji wpływają na lepszą jakość wyrobów. Na styku tradycji i nowoczesności powstają pomysłowe wariacje. Wyroby zyskał na jakości, nie tracąc przy tym nic z tradycyjnego ducha. Dzięki powiewowi świeżości, pasują też do współczesnych gustów.

Wielu projektantów (marokańskich, ale także i światowych) pracowicie szuka inspiracji w tradycji i reinterpretując ją wplata do najnowszych trendów mody. Marrakesz stał się mekką designerów i choć większość twórców ma swoje sklepy zlokalizowane w Guéliz w nowej części miasta, to jednak coraz więcej ich produktów wystawianych jest także na starodawnych uliczkach medyny. Bardziej niż kiedykolwiek Marrakesz jest miastem artystów. W ciągu ostatnich lat powstało wiele galerii sztuki. Stanowią one świetne miejsce ekspozycji dla malarzy, rzeźbiarzy oraz innych twórców sztuki i umożliwiają im sprzedaż dzieł. W Marrakeszu popularne stały się także kawiarnie literackie, gdzie w spokoju można poczytać książki o Maroko, zapoznać się z informacjami o najnowszych wystawach i życiu artystycznym miasta, ciesząc się przy tym szklaneczką herbaty miętowej albo rozkoszując się sokiem wyciskanym ze świeżych owoców.

Marokańskie rzemiosło kontynuuje tradycję starodawnej wiedzy i stanowi wyjątkowy symbol żywej kultury

Jak powstaje srebro berberyjskie?

Proces produkcji srebra berberyjskiego będącego tak naprawdę stopem miedzi, cynku i niklu, został doprowadzony do perfekcji w 1819 roku. Marokańscy rzemieślnicy znaleźli dla niego doskonałe zastosowanie. Tłoczone, grawerowane, polerowane pozawala tworzyć finezyjne szkatuły, talerze, ramy luster, biżuterię, misy i inne dekoracyjne elementy. Łatwe w obróbce, komponuje się doskonale także z innymi materiałami takimi jak drewno, miedź, brokat czy ceramika (tradycyjnie używanymi przez rzemieślników do wyrobu przedmiotów codziennego użytku).

Zakupy w Marrakeszu

Tradycyjne targi w medynie sąsiadują z markowymi butikami na ulicach Guéliz – nowego miasta. Zobaczymy tu wszystkie marki znane z Zachodu – a na witrynach wyroby ze skóry, ubrania, biżuterię i buty. Tu właśnie dostrzeżemy nowoczesne oblicze Czerwonego Miasta.

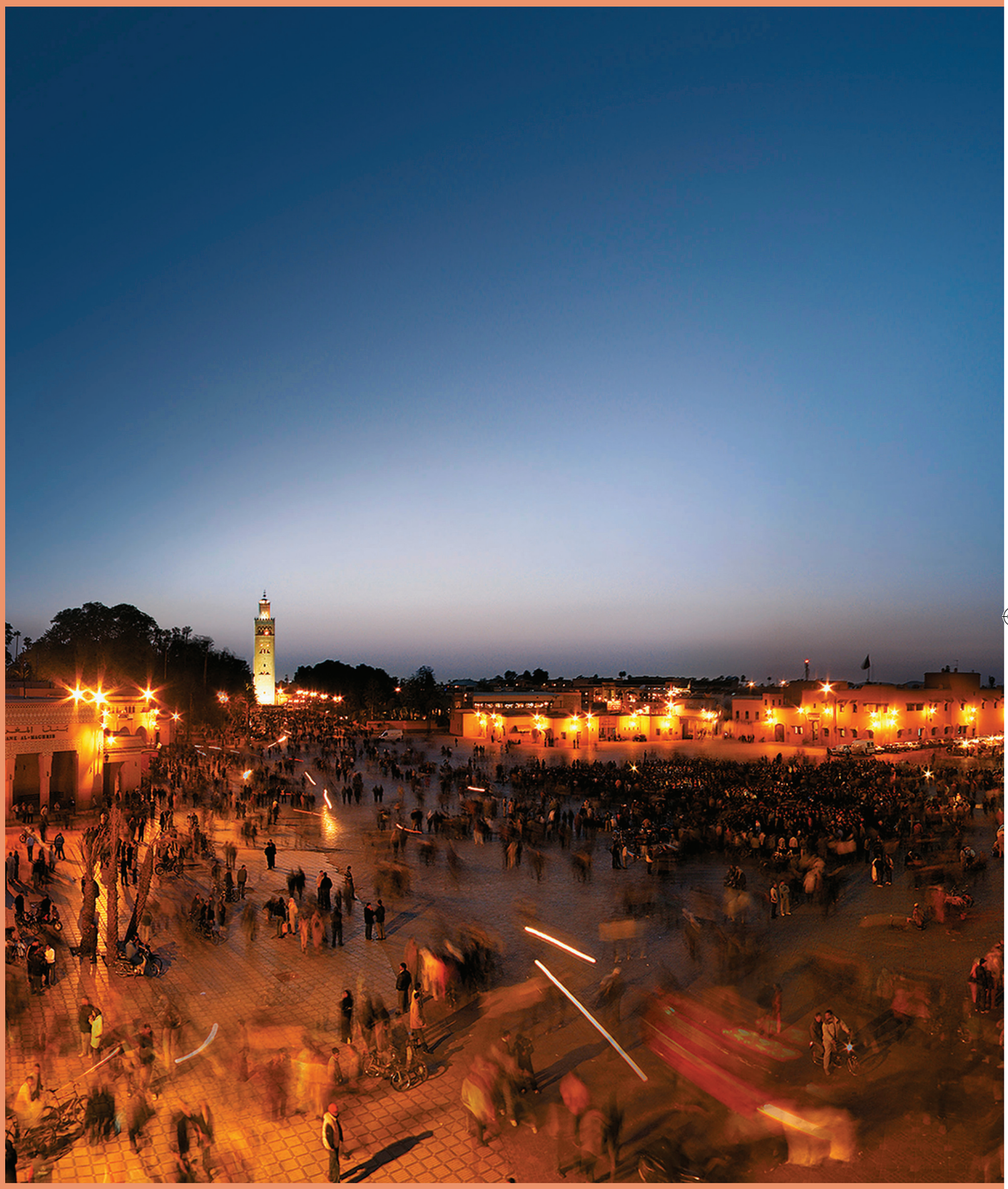

Gdy zachodzi słońce ożywa plac Dżamaa al Fina (Jemaa el Fna)

Płomienny Marrakesz

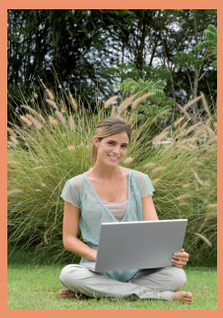

Parki są oazą w miejskiej przestrzeni

Park Arsat Moulay Abdessalam – Cyberpark

Park Arsat Moulay Abdessalam to jeden z najstarszych parków w mieście (powstał w XVIII w). Od momentu przeprowadzenia renowacji stał się również najnowocześniejszym, dzięki zainstalowaniu interaktywnych i multimedialnych terminali z dostępem do internetu. Do dyspozycji zwiedzających są najlepsze wirtualne przewodniki, które nie tylko oprowadzą po parku i mieście, ale dostarczą mnóstwa ciekawych informacji o historii, gatunkach fauny i flory, czy życiu kulturalnym miasta.

Pałac Bahia *(Miejsce Piękna)*

Wybudowany pod koniec XIX wieku przez architekta El Mekki był rezydencją wezyra Ahmed Ben Moussa. Pałac to prawdziwe arcydzieło sztuki architektonicznej podziwiane za niezwykle wyrafinowane zdobienia, wspaniałe ogrody, fontanny, zacienione drzewami dziedzińce, a także za sam projekt. Pałac był domem dla rodziny wezyra, na którą przypadały 4 żony, 24 konkubin i niezliczona ilość dzieci. Rozkład pokojów, drzwi i korytarzy został tak zaprojektowany, by zapewnić każdemu rezydentowi stosowną prywatność i nie doprowadzać do niechcianych interakcji z innymi mieszkańcami. Budowa trwała 7 lat – stąd do języka marokańskiego przeniknęło powiedzonko „Pałac Bahia jest wreszcie skończony" – można je odnieść do każdego przedsięwzięcia, które wymagało sporo czasu, aby je skończyć.

Ogród Majorelle

To niezwykłe miejsce – istna symfonia światła i kolorów wypełniona egzotycznymi kwiatami i roślinami, tonąca w śpiewie ptaków i plusku wody w fontannach. Ogród stworzony został przez francuskiego malarza Jaccques'a Majorelle, który zamieszkał w Marrakeszu w 1922 roku. Artysta pomalował ściany swojej willi w stylu art deco a ogrodu intensywną barwą ultramaryny. Osadzony w sercu miasta w kolorze ochry – niebieski ogród z pewnością wywołał zdumienie. Dobór koloru nie powinien nikogo jednak dziwić – przecież taki kolor ma niebo nad Marrakeszem! Obecnie nieruchomość jest w posiadaniu fundacji Pierre Bergé-Yves Saint-Laurent i mieści się tam Muzeum Sztuki Islamu. Złożono tam również prochy tego wielkiego kreatora mody.

Marrakech-PL.indd 16 11-11-14 20:56:21

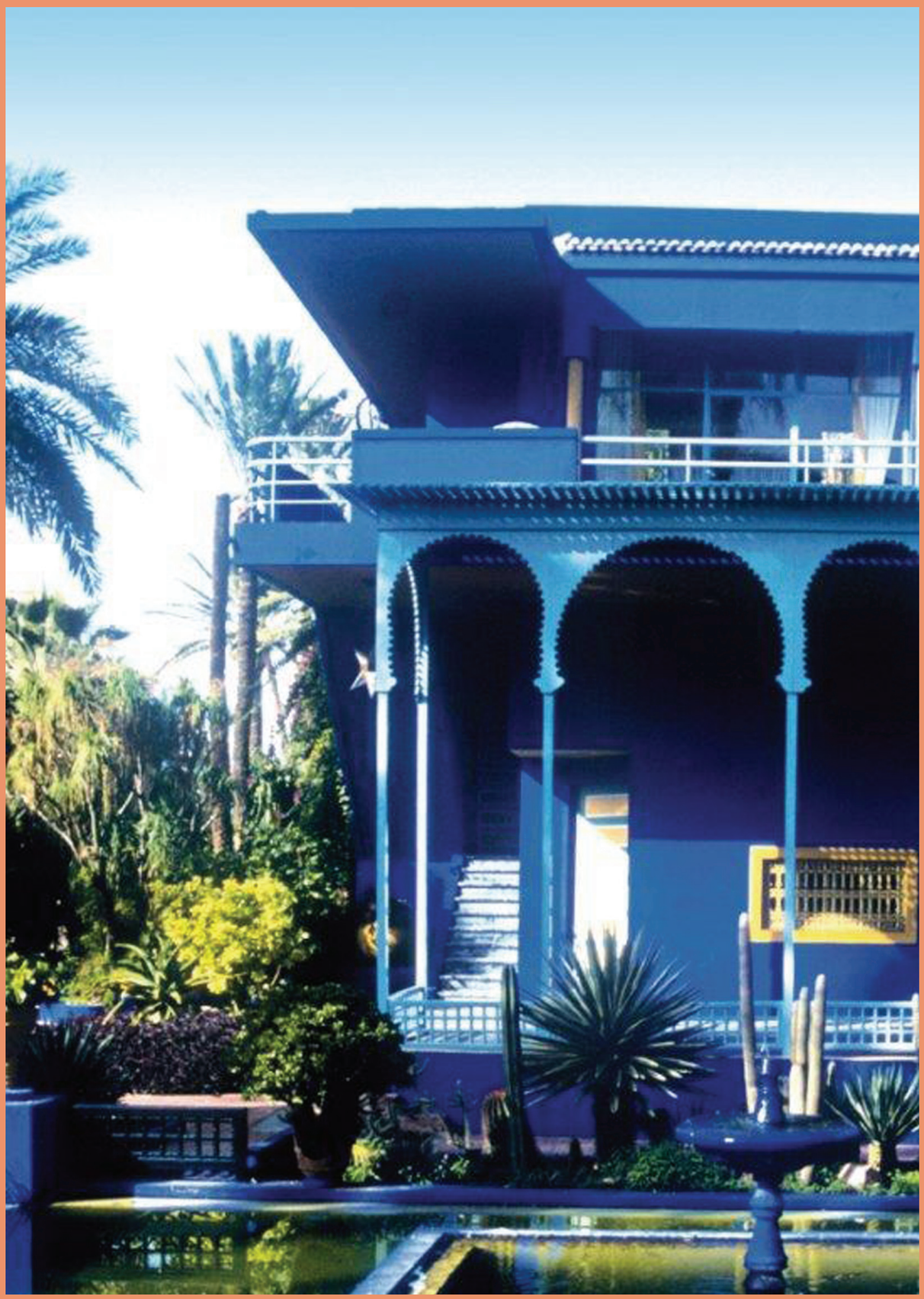

Ogród Majorelle

Bajkowy Świat

Festiwal Sztuki Ludowej

Powitanie godne głów koronowanych

Pałace jak z królewskich snów, luksusowe hotele i eleganckie marokańskie riady (tradycyjne kamienice) – bajkowy świat Marrakeszu wita przybysza bogatą ofertą miejsc do zamieszkania. Odnajdziecie w nich wszelkie możliwe współczesne udogodnienia, bez szkody dla tradycyjnego klimatu wnętrz i kultury.

Marrakesz – miejsce zabaw celebrytów

Miasto jest drugim domem dla wielu możnych i znanych tego świata. Artyści, sportowcy, biznesmeni bardzo chętnie przybywają do Marrakeszu rozkoszować się jego bajkową magią. Przy odrobinie szczęścia można, przeciskając się uliczkami wpaść na np. Brada Pitta, a wielu sklepikarzy w medynie pokaże Wam fotografie, na który prężą się dumnie obok Paula McCartney'a albo Jeremy'iego Ironsa.

Festiwale Marrakeszu

Międzynarodowy Festiwal Filmowy, Festiwal Sztuki Ludowej, Festiwal Magii, Festiwal Śmiechu, Caftan Soiree – Marrakesz bywa często miejscem rozmaitych imprez. Niezależnie od pory roku, w mieście nie zabraknie okazji do rozrywki. Dla każdego znajdzie się coś ciekawego.

Międzynarodowy Festiwal Filmowy w Marrakeszu

Marrakesz w całej okazałości

Smakowity Marrakesz

Macie wybór. Możecie albo rozkoszować się wykwintną kuchnią marokańską, albo kosztować do woli najdoskonalszych dań kuchni międzynarodowej. Możecie zjeść w wykwintnych restauracjach albo biesiadować pod gołym niebem obok straganów placu Dżamaa al-Fina. Cokolwiek wybierzecie, nie wolno opuścić Wam Marrakeszu bez spróbowania lokalnego delikatesu –Tangia Marrakchia – którego aromat to nie tylko zastosowanie odpowiednich przypraw, ale przede wszystkim sposobu, w jaki gotowane jest danie.

Marrakesz i nocne życie

Gdy zapada noc, Marrakesz rozpoczyna drugie życie. Do swojej dyspozycji macie średniowieczne, egzotyczne klimaty placu Dżamaa al-Fina albo kasyno (jeśli wolicie elegancki wieczór) lub kabaret. Może jednak wybierzecie wypad do pubu czy nocnego klubu? Marrakesz przyprawi Was o zawroty głowy – tyle jest możliwości!

Marrakesz w nowym świetle

Dla miłośników narciarstwa – resort Oukaimeden

Dla miłośników golfa

Możecie wybierać z czterech trawiastych pól golfowych, każde położone na tle gór Atlas. Pole Marrakech Royal Golf Club (27 dołków) jest najstarszym. Wybudowane w 1923 roku gościło niezliczoną ilość znakomitych graczy, m.in. króla Hassana II, Winstona Churchilla, Lloyda Georga czy prezydenta Eisenhowera. Pole Palmeraie Golf Club (27 dołków) docenią gracze lubiący wyzwania, a to dzięki zróżnicowanemu ukształtowaniu terenu i lokalizacji dołków. Pole Amelkis Golf (36 dołków) jest bardzo popularnym, widowiskowo położonym miejscem, podczas gdy Samanah Golf Club (18 dołków) oferuje możliwość pogrania w prawdziwie pustynnym środowisku – pokryte jest piaskiem, porośnięte malowniczo kaktusami, palmami i drzewami oliwnymi.

Sporty zimowe

Od świąt Bożego Narodzenia aż do Wielkiej Nocy można szaleć na stokach resortu narciarskiego Oukaimeden, położonego tylko 75 km od Marrakeszu. Miasto spełnia wszelkie międzynarodowe standardy, jak na światowy kurort narciarski przystało. Jeździ się na wysokości pomiędzy 2500 m a 3200 m npm, na północnych stokach. Czy jest drugie takie miejsce na Ziemi? Cały dzień można spędzić rozkoszując się jazdą na stoku, by wieczorem przenieść się do bajkowego Marrakeszu i odkrywać jego nocny urok i rozrywki.

Relaks w Marrakeszu

By mieć pewność, że goście będą w doskonałej formie, wszystkie większe hotele w mieście, a także kluby fitness, studia urody, salony piękności gwarantują wysoką jakość usług i są nowocześnie wyposażone. W ofercie znajdziecie wszelkie możliwe zabiegi relaksujące i upiększające (hammam, sauna, jacuzzi, SPA, masaże i wiele wiele innych).

Niezwykła gra – z górami Atlas w tle

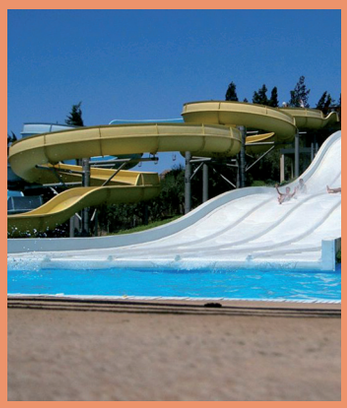

Wodne atrakcje w Marrakeszu

Spośród niezliczonej ilości basenów najbardziej wyróżnia się oczywiście Aquapark, który warto odwiedzić choćby tylko dla niesamowitych torów wodno – saneczkowych, basenu ze sztuczną fala, dwóch płytkich basenów dla naszych milusińskich i przeszło półkilometrowego brzegu porośniętego pięknymi drzewami oliwnymi. Jeśli mimo tego pragniecie czegoś mniej standardowego, pojedźcie 10 km dalej drogą do Ouriki i tam odnajdziecie 80 metrów słonecznej plaży z wygodnymi leżakami i łóżkami z Bali. Na miejscu dodatkowo można skorzystać z oferty restauracji słynącej z doskonałej obsługi i miłej rozrywki – prawdziwy raj na ziemi.

Marrakesz z lotu ptaka

Jeśli chcecie w pełni docenić piękno Marrakeszu, powinniście wybrać się w podróż w przestworza. W podniebnej ciszy, przerywanej tylko od czasu do czasu oddechem płomienia podgrzewającego powietrze w balonie, możecie wznieść się nad królewskie miasto i niesieni podmuchami wiatru podziwiać z góry kontrasty pomiędzy murami w kolorze ochry i krajobrazem, który je otacza. Mozaika berberyjskich wiosek, szczytów gór pokrytych śniegiem i bezkresnej pustyni – z pewnością taki widok przyprawi Was o zawrót głowy. Niezapomniane przeżycie. Jeśli marzy się Wam coś bardziej nowoczesnego niż lot balonem, bez problemu można wynająć helikopter lub mały samolot.

Poza miastem – jeziora, góry i wodospady

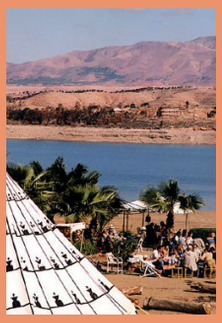

Nad brzegiem jeziora Lalla Takerkoust

Jezioro Lalla Takerkoust

Wycieczka nad jezioro Lalla Takerkoust (położone zaledwie 40 km od Marrakeszu) to odświeżający wypad za miasto. Krainę otaczającą Marrakesz można zwiedzać zarówno pieszo jak i na quadach albo po prostu samochodem. Warto po drodze zatrzymać się w jednej z gospód, by delektować się lokalną kuchnią i fantastycznym widokiem. 20 km dalej znajduje się berberyjska wioska Amizmiz, pięknie położona, która słynie z pięknych wyrobów ceramicznych oraz z wtorkowego targu *(arab. souk – targ)*.

Dolina Ourika

30 km na południe od Marrakeszu, pomiędzy pierwszymi wzgórzami Atlasu Wysokiego, znajduje się dolina Ourika. Zbudowane z cegły miasteczka przyczepione do zbocza gór kąpią się w bogatej zieleni roślinności. Na farmie „Jardin du Safran" w wiosce Tnine-Ourika turyści mogą zwiedzić, obejrzeć jak rośnie i pozyskuje się szafran. Nieco dalej na farmie „Bio-aromatic Gardens" hoduje się 45 różnych rodzajów ziół i przypraw, które można skosztować i do woli wąchać. Tarasowo położny ogród Timalizene serwuje odwiedzającym berberyjską specjalność – herbatę aromatyzowaną lokalnymi ziołami. Droga zatrzymuje się na końcu doliny w Setti-Fatma. Ci, którym mało jest wrażeń mogą kontynuować zwiedzanie, ale już pieszo. Jeśli wytrwale podążą tą drogą, spotka ich nie lada gratka – odkryją siedem wodospadów.

Wioska berberyjska w dolinie Ourika

Wodospady Ouzoud

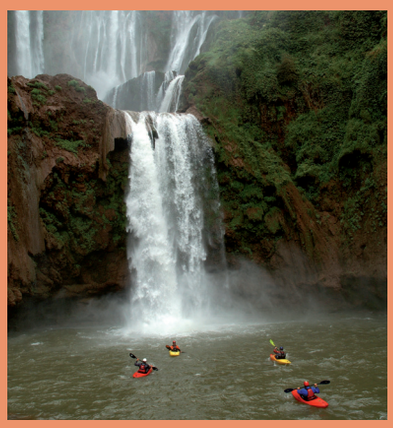

Wato potrudzić się i przebyć 150 km od Marrakeszu w poszukiwaniu najsłynniejszych wodospadów Maroko. Musicie przejechać przez wioskę Ouzoud, minąć stragany z jedzeniem wystawione pod gołym niebem, dalej już droga opada i trzeba się kierować wzdłuż dobrze utrzymanej drogi obsadzonej drzewami oliwnymi, dopóki nie dotrzecie do podnóża samych wodospadów. Niektóre mają nawet 110 m wysokości, woda przelewa się z jednych półek skalnych na drugie. Wszystko otoczone jest ożywczą mgiełką, której nieustannie towarzyszy cudowna tęcza. W jeziorze u podnóża wodospadów można delektować się odświeżającą kąpielą, a dodatkowo miłośnicy przyrody będą mieli możliwość obserwowania małp (rezusów).

Parę kroków dalej

Wiadomości zostawione przez naszych praprzodków na zboczach gór 2000 m npm

Drogi Tizi-n-Test oraz Tizi-n-Tichka

W Maroko słynne są dwie drogi prowadzące przez Atlas Wysoki. Tizi-n-Test łączy Marrakesz i Taroudant, podczas gdy podążając drogą Tizi-n-Tichka dotrzemy do Ouarzazate. Droga Tizi-nTest uchodzi za najbardziej spektakularną w całym Maroko, wspina się zboczami górskimi na przeszło 2092 m npm. Oferuje podróżującym zapierające dech w piersiach widoki na dolinę Souss. Jadąc zaś Tizi-n-Tichka przekroczymy wysokość 2300 m npm. Droga wije się przez szaro-księżycowe krajobrazy, które nabierają z powrotem koloru ochry gdy tylko droga zaczyna opadać w kierunku Ouarzazate.

Wioska Asni i Ouirgane

Asni to mała wioska na drodze Tizi-n-Test, słynąca z niedzielnej krzątaniny porannego targu i wspaniałych widoków. Region słynie wśród myśliwych, poluje się tu na pardwy (ptak z rodziny kurowatych), dziki, turkawki zwyczajne oraz przepiórki. Wioska Ouirgane wtapia się w górski krajobraz, położona o 17 km od Asni. To doskonałe miejsce na spokojny nocleg, najlepiej w jednym z maleńkich, przytulnych hoteli, które kiedyś służyły myśliwym udającym się na polowania.

Malowidła ścienne gór Atlasu Wysokiego

Na wyżynach gór Atlas, na południe od Marrakeszu znajdują się niezwykłe miejsca, w których odkryto prehistoryczne malunki w jaskiniach. Najwięcej odkryć archeologicznych poczyniono w pobliżu kurortu narciarskiego Oukaimeden oraz na równinie Yagour i dookoła Demnate *(Jbel G'hat),* a także na Tizi N Tirghst (2390 m npm). Niektóre rysunki skalne są naprawdę słusznych rozmiarów. Ozdabiają one płyty z piaskowca, ukazując starożytne bronie, sceny bitewne, zwierzęta a także libijsko-berberyjskie inskrypcje nie tylko podobne do znajdowanych w Maroko, ale i Saharze. Ich wiek trudno precyzyjnie ocenić, datuje się je na I w p.n.e.

Park Narodowy Toubkal

Park Narodowy Toubkal rozpoczyna się w centrum Atlasu Wysokiego pomiędzy dolinami N'Fiss i Ourika. Na przeszło 38.000 hektarów odnajdziemy niezwykłą różnorodność gatunków – zielone dęby, tuje, jałowce, zioła, wiele gatunków ptaków drapieżnych jak np. orły królewskie, orzełki włochate,orły południowe- oraz takie unikalne gatunki jak owca grzywiasta, rysie i gazela Cuviera *(edmi).* Z doświadczonym przewodnikiem górska wycieczka zajmie nam dwa dni – nocuje się biwakując w górskich chatach.

Wioska berberyjska na zboczach gór Atlas

Marrakech-PL.indd 25 11-11-14 20:56:35

Informacje dodatkowe i przydatne adresy

Informacje praktyczne

Formalności wjazdowe i paszportowe

Paszport musi mieć ważność co najmniej 90 dni. W niektórych przypadkach wystarcza dowód tożsamości – w zależności od kraju pochodzenia turysty, tego czy wycieczka jest organizowana przez biuro podróży dla grupy ponad trzech osób. Mieszkańcy niektórych krajów muszą uprzednio wystąpić o wizę w placówce dyplomatycznej Maroko w ich kraju pochodzenia albo w konsulacie albo w ambasadzie. Nie są wymagane żadne szczegółowe szczepienia, by wjechać na teren Królestwa Maroka. Jeśli zamierzacie zabierać ze sobą zwierzaki domowe, musicie przedstawić dowód szczepienia nie starszy niż 6 miesięcy.

Wymiana waluty

Walutą Maroko jest dirham, który dzieli się na 100 centimów. Wymiany pieniędzy należy dokonywać w kantorze lub banku.

Strefa czasowa

W Maroko obowiązuje czas GMT z Greenwich.

Kalendarz ważniejszych imprez:

Styczeń	– Międzynarodowy Maraton w Marrakeszu
Luty	– Puchar narciarski Coupe de l'Info
Marzec	– rajd Morocco Classic Rally
Marzec	– Magic Festival
Marzec	– festiwal kultury AWTÂR Haouz Cultural Festival
Kwiecień	– Blue Cup
Maj	– Marrakech Grand Prix
Lipiec	– Narodowy Festiwal Sztuki National Popular Arts Festival
Październik	– Ultra Trail Atlas Toubkal
Grudzień	– Międzynarodowy Festival Filmowy w Marrakeszu

Przydatne adresy i kontakty

Regionalna Organizacja Turystyczna:

Avenue Mohammed V,
lace Abdelmoumen Ben Ali
Tel.: (+212) 05 24 43 61 31
Fax: (+212) 05 24 43 60 57

Regionalna Rada Turystyki:

Place Youssef Iben Tachfine
Marrakech Medina
Tel.: (+212) 05 24 38 52 61
Fax: (+212) 05 24 38 52 49

Dworzec ONCF:

Boulevard Mohammed VI
Infolinia: (+212) 08 90 20 30 40
www.oncf.ma

Lotnisko Ménara:

Infolinia: (+212) 08 90 00 08 00

Kluby golfowe:

Golf d'Amelkis
Palmeraie Golf Club
Royal Golf de Marrakech
www.golfdumaroc.com

Prognoza pogody:

www.meteoma.net

Office des Changes:

Informacje o kursach wymiany walut:
www.oc.gov.ma

Numery alarmowe:

Policja 19
Straż pożarna 150
Biuro numerów 160
Służba drogowa 177

Więcej informacji znajduje się na www.visitmorocco.com

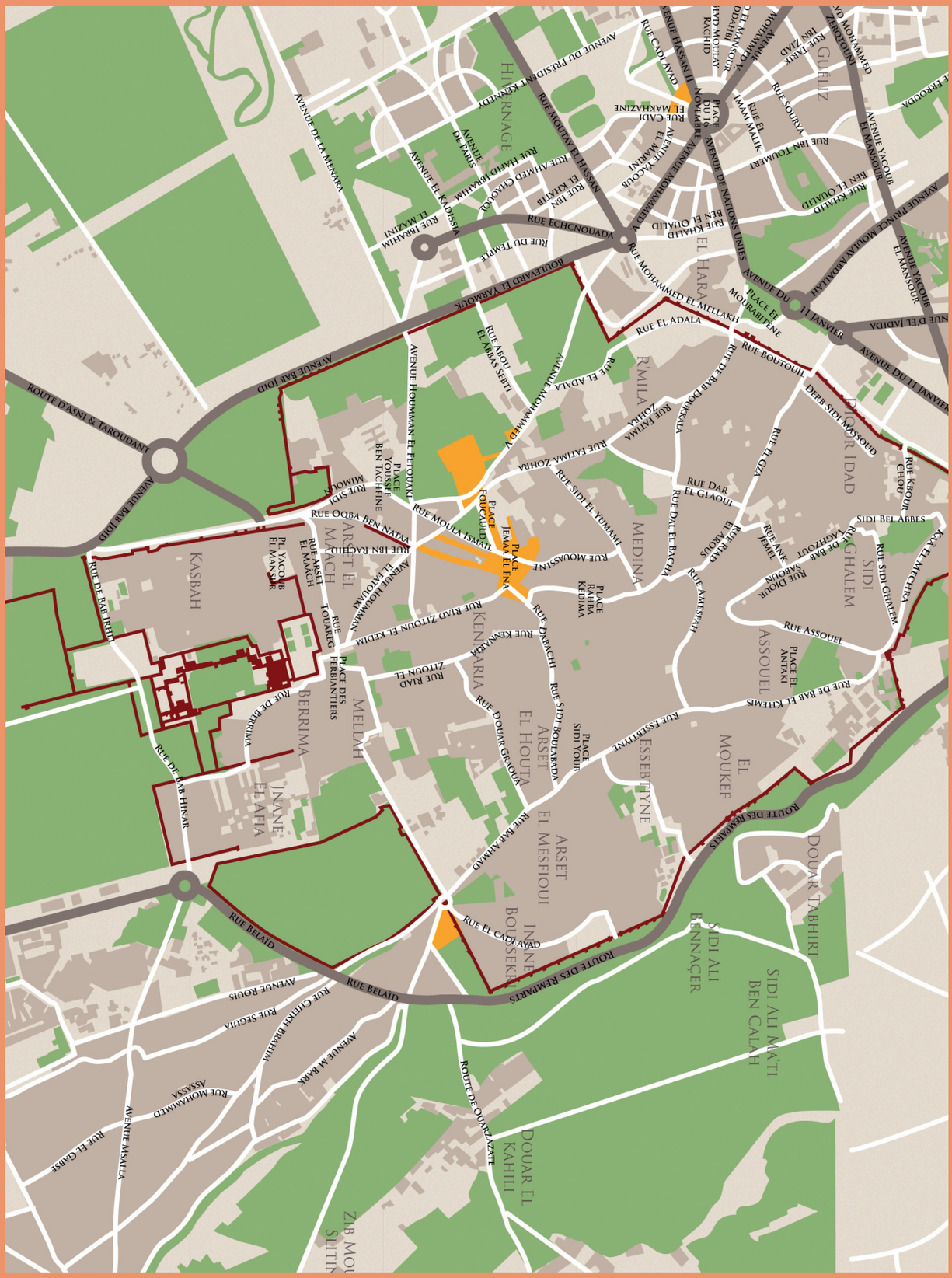
Guéliz
Hivernage
El Harja
Rmila
Medina
Kasbah
Arset El Mach
Kennaria
Arset El Houta
Arset El Mesfioui
Essebtiyne
El Moukef
Assouel
Sidi Ghalem
Dour Tabhirt
Sidi Ali Ben Calah
Sidi Ali Ma'ti
Dour El Kahili
Berrima
Mellah
Inane El Afia
Route Des Remparts
Rue Belaid
Avenue Hassan II
Place du 16 Novembre
Avenue Mohammed V
Avenue Yacoub El Mansour
Avenue Du 11 Janvier
Avenue Fatima Zohra
Avenue Houmman El Fetouaki
Avenue Bab Jdid
Route d'Asni & Taroudant
Boulevard El Yarmouk
Rue Echchnouada
Rue Mouay El Hassan
Rue Mohammed El Mellakh
Place El Mouarabitine
Place Jemaa El Fna
Place Youssef Ben Tachfine
Place Ksour
Place Des Ferhantiers
Place El Antaki
Place Sidi Youb
Place Kaiba Kedima
Place Foucault
Rue Ooqba Ben Nataa
Rue Moula Ismail
Rue Ibn Rachid
Rue Sidi Mimoun
Rue Fatima Zohra
Rue Sidi El Yumani
Rue Moussine
Rue Rad Zitoun El Kedim
Rue Kennaria
Rue Darachi
Rue Sidi Boulabada
Rue Douar Graoua
Rue Bab Ahmed
Rue El Cadi Ayad
Rue Cadi Ayad
Rue Ibn Hafid Ibrahim
Rue Ibn Et Ibrahim
Rue Ibrahim El Mazini
Rue Du Temple
Rue El Adala
Rue Boutouil
Rue Dar El Glaoui
Rue Dal El Bacha
Rue Rad El Arous
Rue Ameyah
Rue Assouel
Rue De Bab Ighli
Rue Sidi Ghalem
Rue Sidi Bel Abbes
Rue Ibn Toumert
Rue Souira
Rue Tarik Ibn Ziad
Rue Khalid Ben El Oualid
Rue Khalid Ben El Oualid
Rue Ibn Et Tayib
Rue Ibn Zaydoun
Rue Ibn Rachid
Rue Ibn Tachfine
Rue Sidi Mimoun
Rue Ibn Nataa
Rue Arset El Mach
Rue Touareg
Rue De Berrima
Rue De Bab Hinar
Rue Sidi Ghalem
Rue Ksour
Rue Ibn Zaydoun
Rue Ibn Rachid
Rue Ibn Et Tayib
Rue Ibn Et Tayib
Rue Ibn Et Tayib

MAROKO

Marokańskie Narodowe Biuro Turystyki

WWW.VISITMOROCCO.COM

SKY

Marrakech-PL.indd 28 11-11-14 20:56:39